

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Clamauerunt, nec erat qui saluos faceret, Ad dominum nec exaudiuit eos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

Confringam illos, nec poterunt stare, Cadent subtus pedes meos.

Planus est sensus ex prædictis, scilicet q̄ aduersarios comprehesos cadit & conterit, ut ipsi amissa uirtute nequeant surgere neq̄ resistere cadenti, de scribit enim hic uersus aduersariorū infirmitatem, sicut præcedentes, Ecclesie fortitudinem. Cadere sub pedibus, simplici tropo dictum puto, pro eo q̄ est humiliari aduersarios & conuerti ad fidem, Arbitriū tamen esto lectori, & hic pedes Ecclesie ministeriū uerbi intelligere, sicut Lucas dicit in Actus: Mulca turba sacerdotū obediēbat fidei, Tunc cadere sub pedibus idem est, quod obediēte Euangelio.

Et præcinxisti me uirtute ad bellum.

Et supplantasti insurgentes in me subtus me.

Iterum uirtus hoc loco ea est quæ supra memorata est, Et præcinxisti me uirtute, id est, multitudine fidelium coronasti me. hic uero addit ad bellū, in quo gloria se se nō modo auctam fidelium multitudine, sed etiā multitudine bellatorum. Ex cæsis enim & uictis aduersariis q̄ plurimi conuersi sunt & facti duces & pastores ecclesiarū, potentes in doctrina sana ædificare simul & pugnare, tenentes altera manu gladiū, altera ædificātes, ut de Neemia dictum est.

Auctis autem hoc modo bellatoribus, facile fit supplantare quoscumq̄ insurgentes & extolles se aduersus scientiā dei, hoc est, aucta Ecclesia semper augetur magis, & succrescit germinans, id quod in primitiua Iudeorum Ecclesia uidimus imp̄eri.

Illud, subtus me, ad uerbum supplantasti pertinet, sicut superius Dilatasti gressus meos subtus me, ad uerbum, dilatasti, porro solocum hūc, subtus me, pro sub me, uel subter me, relinquo grāmaticis iudicandum.

Et inimicos meos dedisti mihi dorsum.

Et odientes me disperdidisti.

Hactenus de ijs locutus est Iudæis, qui per uerbum uicti & humiliati in Ecclesia augmentum uenerunt. Nunc de reprobis & in incredulitate perseverantibus loquitur, Quos inimicos & osos uocat, neq̄ enim atrocius odiū passa est Ecclesia, q̄ ab ipsis fratribus Iudæis. Vide autem proprietatem uerborum, dedisti eos mihi dorsum, & disperdidisti, Terribilia sunt hæc, synagoga uincit & fugit, Ecclesia uincit & insequitur, hoc enim est inimicos dari in dorsum, ut Gen. xlix. Inda manus tua in ceruicibus inimicorum tuorū. Sed & illud miserabile est, synagogam manere semper auersa facie ab Ecclesia, hoc est perpetuo odio: Agnoscere nō uult nec potest, & odium non ponit, ne tamē quicq̄ contra eam promouet, sed semper fugit & cedere cogitur. Hæc usq̄ in hodiernum uidemus ad oculum in Iudæis fieri, ita ut aptius eorum conditio nō possit exprimi paucis uerbis, q̄ q̄ sunt positi dorsum, tantum ad odiendum & mala ferenda dati.

Ita & disperditos esse clarius uidemus q̄ legamus, sed longe miserabilius est quod sequitur.

Clamauerunt, nec erat qui saluos faceret,

Ad dominum nec exaudiuit eos.

Sic & Prouct.

Dari in dorsum.

Sicut Proverb. 7. de eisdem dicit. Tunc inuocabunt me & non exaudiam, ma-
ne contigent & non inuenient me. Synagoga uanissima studia & irrita uo-
ta degenans, quibus sese deo seruire & eum placare credunt, cum ille annun-
tius est Christo, neminem nisi in Christo audire & saluare uelit, Neque enim
est datum aliud nomen sub caelo in quo oporteat nos saluos fieri Act. xv. Ita
hebraea omnia laborant, frustra inuocant, frustra orant, non est eis saluator nec
excusator, nec tamen cessant a sua praesumptione indurati, de qua miseria pas-
sim in prophetis multa & horribilia.

Et cominuat eos, ut puluerem ante faciem uenti, ut lutum platearum delebo eos.

Ista cominatio & cominatio psal. primo tractata est satis, quod Iudaei duplici con-
tentione contriti sunt, & facti sicut puluis, quem proicit uentus: Videmus enim
eos toto orbe dispersos, nusquam sedem quietam & certam habitates, nullum regnum,
nullum principatum, nihil prorsus uirium habentes. Multo autem magis in uari-
etatis impietates spiritualiter dispersi sunt, dum omnia fide Christi uariis & pere-
grinis doctrinis circumferuntur. Sic & in conculcatione dati sunt omnibus gen-
tibus per orbem, sicut lutum platearum, quod euacuatum, prorsus nulli utile est,
nisi ad contaminandos pedes. Sic Isa. x. erit in conculcationem quasi lutum pla-
tearum. Et hebraeus dicit, Ut lutum platearum euacuabo eos, hoc est, sicut Matt.
v. de Sale insatuato dixit, Ad nihilum ualeat ultra nisi ut mittatur foras, & con-
culcetur ab hominibus. Iudaeis uero & hic duplex est conculcatio, quod & corpo-
raliter omnibus subiecti sunt & contempti, sicut inutile lutum, deinde & ipi-
ritualiter a demonibus per ignominiosam doctrinam.

Obserua emphases, puluerem & lutum platearum, electi sunt, terra solida, bo-
na & locanda, non puluis sterilis uento expositus, Et lapides preciosi, hono-
rabiles, expoliti, non lutum ignobile & uacuum omni utilitate. At sicut e pul-
uere & luto omnia euacuata sunt, quae aliquid sunt, ita & a reprobis, ut nihil
in eis sit, reliquum quod usum habeat in rebus.

Eripies me de contradictionibus populi, Constitues me in caput gentium, Populus quem non cognoui seruiet mihi.

Hic Christus in persona sua loquitur, quae & superius dicta omnia ad per-
sonam eius pertinere possint, eo quod ipse omnia fecit, & Ecclesiam facere eadem
fecit. Clare autem propheta reiectionem synagoga & assumptionem Ecclesiae gen-
tium, sic & Haggei. ij. Christus uocatur desideratus gentibus, & Gen. xlix. Et
ipse erit expectatio gentium. Et Isa. xj. Radix Jesse, qui surget regere populos,
ipsum gentes deprecabuntur, & multis alijs locis, sicut & Ro. xv. aliquot cum
isto praesenti Paulus recenset.

Odiiose autem dicit de contradictionibus populi, in quo iustitiam dei com-
medat, & culpam Iudaeorum aggrauat, ac si dicat, Nihil in isto amarulento &
indurato populo, nisi contradictio est, parum fuisset, si non crederent, aut con-
temnerent. At nunc oblatam misericordiam etiam ui persequuntur, & indo-
mito furore resistunt ac contradicunt, quo cogunt se derelinqui & me fieri gen-
tium caput, ut psal. cix. Iudicabit in nationibus, implebit ruinas.

Et hic obseruandum, loqui prophetam non de Initiali, sed perseverante im-
pietate &